

Основи викладання

Робоча програма освітнього компонента (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
Галузь знань	<i>G - Інженерія, виробництво та будівництво</i>
Спеціальність	<i>G 9 "Прикладна механіка"</i>
Освітня програма	ОПП Інжиніринг пакування та пакувального обладнання Engineering of packaging products, processes and equipment
Статус освітнього компонента	<i>Обов'язкова</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>1курс, осінній семестр</i>
Обсяг освітнього компонента	<i>5,0 (150)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік</i>
Розклад занять	<i>3 години на тиждень (2 години лекційних та 1 години практичних занять)</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лекції: доц., к.п.н., доц. Казак Ірина Олександрівна http://intellect.kpi.ua/profile/kio69 Практичні заняття: доц., к.п.н., доц. Казак Ірина Олександрівна
Розміщення курсу	<i>Платформа «Сікорський»</i>

Програма освітнього компонента

1. Опис освітнього компонента, її мета, предмет вивчання та результати навчання

Викладання - цілеспрямований вид діяльності, який здійснюється викладачем, організатором педагогічного процесу; це активний процес, бо в його здійсненні намагаються не лише передати студентові певні знання, а й розвинути у нього бажання і вміння набувати нових знань, досвіду.

Робоча програма освітнього компонента «Основи викладання» складено відповідно до освітньо-професійної програми дляочної форми підготовки магістрів з галузі знань G - «Інженерія, виробництво та будівництво» спеціальності G 9 «Прикладна механіка».

Предмет освітнього компонента – ознайомлення з основами навчального процесу, особливостями методик проведення різних видів занять, методами та засобами навчання і контролю та сутністю новітніх педагогічних технологій навчання у вищій школі.

1.1. Метою освітнього компонента є участь у формуванні компетентності у відповідності до вимог освітньої програми:

- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК 05);
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 06);

- здатність працювати в команді (ЗК 09);
- Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки, знання та пояснення до фахівців і нефахівців, зокрема і в процесі викладацької діяльності (ФК 04).

1.2. Згідно до вимог освітньої програми, студенти після її засвоєння навчальної дисципліни «Основи викладання», мають продемонструвати такі програмні результати навчання:

- зрозуміло і недвозначно презентувати результати досліджень та проектів, доносити власні висновки, аргументи та пояснення державною та іноземною мовами усно і письмово колегам, здобувачам освіти та представникам інших професійних груп різного рівня (ПРН 07);
- оволодівати сучасними знаннями, технологіями, інструментами і методами, зокрема через самостійне опрацювання фахової літератури, участь у науково-технічних та освітніх заходах (ПРН 8);
- вести пошук необхідної інформації в науково-технічній літературі, електронних базах та інших джерелах, засвоювати, оцінювати та аналізувати цю інформацію. (ПРН 10).

2. Пререквізити та постреквізити освітнього компонента (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Освітньому компоненту «Основи викладання» передують вивчення студентами таких освітніх компонентів як: «Інтелектуальна власність та патентознавство», «Основи інженерії та технології сталого розвитку». Освітній компонент «Основи викладання» з іншими освітніми компонентами забезпечує освітній компонент «Виконання магістерської дисертації».

3. Зміст освітнього компонента

Тема 1. Вступ. Предмет, завдання, основні категорії та актуальні проблеми методики викладання у вищій школі.

Предмет та завдання методики викладання у вищій школі. Основні категорії методики викладання у вищій школі (метод і прийом, уміння і навички). Актуальні проблеми методики викладання у вищій школі.

Тема 2. Удосконалення змісту навчальних дисциплін в контексті методики їх викладання.

Компоненти змісту освіти в контексті методики їх викладання. Дидактичні вимоги до формування змісту навчальних дисциплін. Опора на ідеї Я. А. Коменського при організації засвоєння змісту освіти. Шляхи удосконалення змісту освіти.

Тема 3. Методика підготовки та проведення лекції у вищій школі.

Лекція як організаційна форма навчання у закладі вищої освіти, її види та функції. Активізація уваги студентів на лекції. Прийоми, які допомагають зберегти увагу студентів до змісту лекції. Ораторські вміння, що допомагають викладачу забезпечити ефективність лекції. Вміння викладати інформацію ясно і доступно. Уміння урізноманітнити зміст лекції фактами, прикладами, порівняннями, що активізують його сприйняття. Уміння слідувати за викладом інформації реакцією слухачів.

Тема 4. Методика проведення практичних і семінарських занять у вищій школі.

Дидактичні цілі та функції практичних занять. Використання на практичних заняттях сучасних інноваційних технологій. Різноманітні форми завдань для практичного заняття. Карта оцінки практичного (семінарського) заняття. Шкала оцінок якості проведення семінарських занять.

Тема 5. Методика розв'язання педагогічних ситуацій на практичних заняттях у вищій школі.

Педагогічні ситуації як складова виховного процесу та їх різновиди. Методичні рекомендації щодо розв'язання педагогічних ситуацій. Типові помилки та педагогічно недоцільні дії викладача в проблемній ситуації.

Тема 6. Методика проведення лабораторних занять.

Методика проведення лабораторних занять. Види лабораторних занять. і їх особливості.

Тема 7. Методика оцінювання знань, умінь і навичок (приймання іспитів і заліків).

Організація складання іспитів і заліків. Карта оцінювання організації проведення іспитів і заліків.

Тема 8. Особливості організації курсового й дипломного проектування. Організація практик підготовки майбутніх фахівців.

Особливості організації курсового й дипломного проектування. Організація практик підготовки майбутніх фахівців.

Тема 9. Організація самостійної та індивідуальної роботи студентів у закладі. Вищої освіти.

Організація самостійної та індивідуальної роботи студентів у закладі вищої освіти.

Тема 10. Методологічні основи активізації навчального процесу.

Методи та форми активізації навчального процесу. Інноваційні педагогічні технології активізації навчання.

Тема 11. Організація проблемного навчання. Дистанційна система освіти. Кредитно-модульна технологія навчання.

Організація проблемного навчання. Дистанційна система освіти. Кредитно-модульна технологія навчання.

Тема 12. Дидактичні основи управління навчально-творчою діяльністю.

Концептуальні основи управління навчально-творчою діяльністю. Теорія поетапного формування творчого досвіду.

Тема 13. Особливості діяльності викладача закладу вищої освіти.

Професійно-педагогічне спілкування й типологія особистості викладача вищої школи. Сутність, складові та зміст педагогічної культури викладача закладу вищої освіти. Педагогічна майстерність.

Тема 14. Реалізація виховного потенціалу навчального процесу у закладі вищої освіти.

Виховання – це особлива діяльність викладача.

Тема 15. Комунікативне забезпечення навчально-виховного процесу у вищій школі.

Система комунікативних умінь викладача закладу вищої освіти. Особливості комунікативної поведінки в процесі спілкування.

Тема 16. Самовиховання як шлях професійного самовдосконалення майбутнього фахівця.

Студентські творчі проекти з самовиховання як засіб професійного самовдосконалення.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник / В. В. Каплінський. – Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015 – 224 с.
2. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі / Харк. нац. аграрн. ун-т ім. В. В. Докучаєва.: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. — К.: ЧП.- 2007. - 217 с.
3. Лекції з педагогіки вищої школи: навч. посіб. / За ред. В. І. Лозової. – Харків: «ОВС», 2006. – 496 с.

4. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / М. М. Фіцула. – К. : Академвидав, 2014. -456 с.
5. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / З. Н. Курлянд, Р. І. Хмелюк, А. В. Семенова та ін.; За ред. З. Н. Курлянд. – К. : Знання, 2007. -495 с.
6. Сікорський П. І. Кредитно-модульна технологія навчання: Навч. посібник. — К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2004. — 127 с.
7. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: метод. посіб. – К.: Центр навч. літератури, 2003. – 316 с.
8. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі. Методичні рекомендації /В.В. Стинська. – Івано-Франківськ, 2016. – 65 с.
9. Основи викладання. Конспект лекцій з навчальної дисципліни [Електронний ресурс] : навч. посіб. для підготовки магістрів очної форми навчання, які навчаються за спеціальністю 131 – «Прикладна механіка», освітньо-професійна програма «Інжиніринг пакування та пакувального обладнання» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: І. О. Казак. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Електронні текстові данні (1 файл: 2,76 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2025. – 201 с. – Назва з екрана. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/73811>
10. Основи викладання. Практикум з навчальної дисципліни [Електронний ресурс] : навч. посіб. для підготовки магістрів очної форми навчання, які навчаються за спеціальністю 131 – «Прикладна механіка», освітньо-професійної програми «Інжиніринг пакування та пакувального обладнання» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: І. О. Казак. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Електронні текстові данні (1 файл: 3,84 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2025. – 69 с. – Назва з екрана. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/73812>

Додаткова література

1. Резван О. Методика викладання у вищій школі / О.О. Резван. – Харків, ХНАДУ: «Міськдрук», 2012. – 152 с.
2. Слєпкань З. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі / З.Слєпкань. – К.: НПУ, 2005. – 239 с. 59
3. Туркот Т. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Т.І. Туркот. – К.: Кондор, 2011. – 628 с.
4. Ушкаренко В. Організація самостійної роботи студентів / В.О.Ушкаренко, Н.Д. Смолієнко, І.В.Осадчук, Т.І.Виноградова. – Херсон: Айлант, 2005. – 96 с.
5. Фіцула М. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник / М.М.Фіцула. – К.: Академвидав, 2006. – 351 с.
6. Цехмістрова Г. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / Г.С.Цехмістрова. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2004. – 240 с.
7. Якса Н. Основи педагогічних знань: навч. посібник / Н. Якса. – К.: Знання, 2007. – 357 с.
8. Белова О. К. Методика проектування і організації лабораторних робіт: навч. посіб. для інж.-пед. спец. / О. К. Белова, О. Е. Коваленко. – Харків.: УІПА, 2003. – 50 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

Силабус освітнього компонента «Основи викладання» для магістрів спеціальності G 9 «Прикладна механіка», у системі електронний кампус КПІ ім. Ігоря Сікорського, <http://login.kpi.ua/> «Кампус»;

Конспект лекцій з дисципліни «Теорія і методика викладання в вищій школі» на сайті кафедри: Сайт кафедри ХПСМ <https://cpsm.kpi.ua/metodichni-rozrobki/dlia-phd/5733-teoriia-i-metodyka-vykkladannia-v-vyshchii-shkoli.html>

Методичні вказівки з дисципліни «Теорія і методика викладання в вищій школі» до виконання завдань з практичних занять та самостійної роботи на сайті кафедри: Сайт кафедри ХПСМ <https://cpsm.kpi.ua/metodichni-rozrobki/dlia-phd/5733-teoriia-i-metodyka-vykkladannia-v-vyshchii-shkoli.html>

Електронний архів КПІ <https://ela.kpi.ua/>

Платформа дистанційного навчання «Сікорський» <https://sikorsky-distance.kpi.ua/>

Передбачається можливість проведення занять On-Line за допомогою платформи Zoom.

5. Методика опанування освітнього компонента

Лекційні заняття

Лекційні заняття спрямовані на:

- надання сучасних, цілісних, взаємозалежних знань з освітнього компонента «Основи викладання», рівень яких визначається цільовою установкою до кожної конкретної теми;
- забезпечення в процесі лекції творчої роботи магістрів спільно з викладачем;
- виховання у магістрів професійно-ділових якостей і розвиток у них самостійного творчого мислення;
- формування у магістрів необхідного інтересу та надання напрямку для самостійної роботи;
- відображення методичної обробки матеріалу (виділення головних положень, висновків, рекомендацій, чітко і адекватне їх формулюваннях);
- використання для демонстрації наочних матеріалів, поєднання, по можливості їх з демонстрацією результатів і зразків;
- викладання матеріалів дисципліни чіткою і якісною мовою з дотриманням структурно-логічних зв'язків, роз'яснення всіх нововведених термінів і понять;
- доступність для сприйняття даною аудиторією.

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань	Години
1	2	3
1	Лекція 1. Тема 1. Вступ. Предмет, завдання, основні категорії та актуальні проблеми методики викладання у вищій школі. Предмет та завдання методики викладання у вищій школі. Основні категорії методики викладання у вищій школі (метод і прийом, уміння і навички). Актуальні проблеми методики викладання у вищій школі. Література: [осн. 1, 4, 5, 6, 9, дод. 1, 5, 7]. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Література: Характеристика основних категорій вищої школи [осн. 1, 4, 5, 6, 9, дод. 1, 3, 5 7].	2
2	Лекція 2. Тема 2. Удосконалення змісту навчальних дисциплін в контексті методики їх викладання. Компоненти змісту освіти в контексті методики їх викладання. Дидактичні вимоги до формування змісту навчальних дисциплін. Опора на ідеї Я. А. Коменського при організації засвоєння змісту освіти. Шляхи удосконалення змісту освіти. Література: [осн. 1, 3, 9, дод. 1, 5]. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Література: Особливості компонентів змісту освіти в контексті методики їх викладання [осн. 1, 3, 9, дод. 1, 5].	2
3	Лекція 3. Тема 3. Методика підготовки та проведення лекції у вищій школі. Лекція як організаційна форма навчання у закладі вищої освіти, її види та функції. Активізація уваги студентів на лекції. Прийоми, які допомагають зберегти увагу студентів до змісту лекції. Вміння викладати інформацію ясно і доступно. Уміння урізноманітнити зміст лекції фактами, прикладами, порівняннями, що активізують його сприйняття. Уміння слідкувати за викладом інформації і реакцією слухачів.	2

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань	Години
1	2	3
	Література: [осн. 1, 2, 3, 5, 9, 10, дод. 1, 2, 3, 5, 7]. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Література: Ораторські вміння, що допомагають викладачу забезпечити ефективність лекції. [осн. 1, 3, 9, дод. 1, 3].	
4	Лекція 4. Тема 4. Методика проведення практичних і семінарських занять у вищій школі. Дидактичні цілі та функції практичних занять. Використання на практичних заняттях сучасних інноваційних технологій. Різноманітні форми завдань для практичного заняття. Карта оцінки практичного (семінарського) заняття. Шкала оцінок якості проведення семінарських занять. Література: [осн. 1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, дод. 1, 2, 3, 5, 7]. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Література: Характеристика різноманітних форм завдань для практичного заняття. [осн. 1, 3, 9, 10, дод. 1, 3, 5, 7]. Тема 5. Методика розв'язання педагогічних ситуацій на практичних заняттях у вищій школі. Педагогічні ситуації як складова виховного процесу та їх різновиди. Методичні рекомендації щодо розв'язання педагогічних ситуацій. Типові помилки та педагогічно недоцільні дії викладача в проблемній ситуації. Література: [осн. 1, 3, 4, 5, 9, 10, дод. 1, 3, 5, 7]. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Особливості практичного заняття з проблемної ситуації. Література: [осн. 1, 3, 5, 9, дод. 1, 3, 5, 7].	2
5	Лекція 5. Тема 6. Методика проведення лабораторних занять. Методика проведення лабораторних занять. Види лабораторних занять. і їх особливості. Література: [осн. 1, 3, 7, 8, 9, 10, дод. 1, 3, 5, 7, 8]. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Особливості лабораторного заняття Література: [осн. 1, 8, 9, дод. 1, 3, 5].	2
6	Лекція 6. Тема 7. Методика оцінювання знань, умінь і навичок (приймання іспитів і заліків). Організація складання іспитів і заліків. Карта оцінювання організації проведення іспитів і заліків. Література: [осн. 1, 3, 9, дод. 1, 3, 7]. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Література: Особливості створення білету, тесту. Література: [осн. 1, 3, 9, дод. 1, 3, 7].	2
7	Лекція 7. Тема 8. Особливості організації курсового й дипломного проектування. Особливості організації курсового й дипломного проектування. Література: [осн. 1, 3, 4, 5, 6, 9, дод. 1, 3, 5, 7]. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Література: Організація стажування викладача [осн. 1, 3, 4, 5, 6, 9, дод. 1, 3, 5, 7]. Тема 9. Організація самотійної та індивідуальної роботи студентів закладів вищої освіти Організація самотійної та індивідуальної роботи студентів у закладі вищої освіти.	2

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань	Години
1	2	3
	Література: [осн. 1, 3, 4, 5, 9, дод. 1, 3, 5, 7]. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Література: Особливості самостійної і індивідуальної роботи [осн. 1, 2, 3, 4, 5, 9, дод. 1, 3, 5, 7].	
8	Лекція 8. Тема.10. Методологічні основи активізації навчального процесу. Методи та форми активізації навчального процесу. Інноваційні педагогічні технології активізації навчання. Література: [осн. 1, 3, 9, дод. 1, 3, 7]. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Література: Способи активізації пізнавальної діяльності [осн. 1, 3, 9, дод. 1, 3, 7].	2
9	Лекція 9. Тема.11. Організація проблемного навчання. Дистанційна система освіти. Кредитно-модульна технологія навчання. Організація проблемного навчання. Дистанційна система освіти. Кредитно-модульна технологія навчання. Література: [осн. 1, 3, 4, 5, 8, 9, дод. 1, 3, 7]. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Особливості проблемного навчання. Література: [осн. 2, 3, 8, 9, дод. 1, 3, 7].	2
10	Лекція 10. Тема 12. Дидактичні основи управління навчально-творчою діяльністю. Концептуальні основи управління навчально-творчою діяльністю. Теорія поетапного формування творчого досвіду. Література: [осн. 1, 2, 3, 9, дод. 1, 3, 7]. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Література: [осн. 2, 3, 9, дод. 1, 3, 7]. Тема 13. Особливості діяльності викладача вищого навчального закладу. Професійно-педагогічне спілкування й типологія особистості викладача вищої школи. Сутність, складові та зміст педагогічної культури викладача закладу вищої освіти. Педагогічна майстерність. Література: [осн. 1, 3, 9, дод. 1, 3, 7]. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Література: [осн. 1, 3, 9, дод. 1, 3, 7].	2
11	Лекція 11. Тема 14. Реалізація виховного потенціалу навчального процесу у вищому навчальному закладі. Виховання – це особлива діяльність викладача. Література: [осн. 1, 3, 9, дод. 1, 3, 7]. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Література: [осн. 1, 3, 9, дод. 1, 3, 7].	2
12	Лекція 12. Тема 15. Комунікативне забезпечення навчально-виховного процесу у вищій школі. Система комунікативних умінь викладача закладі вищої освіти. Особливості комунікативної	2

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань	Години
1	2	3
	поведінки в процесі спілкування. Література: [осн. 1, 3, 5, 9, дод. 1, 3, 5, 7]. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Література: [осн. 1, 3, 5, 9, дод. 1, 3, 5, 7].	
13	Лекція 13. Тема. 16. Самовиховання як шлях професійного самовдосконалення майбутнього фахівця. Студентські творчі проекти з самовиховання як засіб професійного самовдосконалення. Література: [осн. 1, 2, 3, 5, 9, дод. 1, 3, 5, 7]. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Література: [осн. 1, 2, 3, 5, дод. 1, 3, 5, 7].	2
14	Лекція 14. Модульна контрольна робота	2
15	Лекція 15. Підсумкове заняття	2
	Всього	30

Практичні заняття

Основною метою практичних занять з освітнього компоненту є закріплення теоретичних знань і формування умінь з основ викладання.

№ з/п	Назва теми практичного заняття та перелік основних питань(перелік дидактичного забезпечення, посилання на літературу та завдання на СРС)	Годин
1	Практичне заняття 1. Ознайомлення з навчальним планом у вищій школі . Література: [баз. 3, 10, доп. 2]. Завдання на СРС: Ознайомлення зі структурою навчального плану бакалавра і магістра зі спеціальності Література: [баз. 5, 10, доп. 2].	2
2	Практичне заняття 2. Ознайомлення з навчально-методичним забезпеченням дисципліни викладача у вищій школі(силабус, білети і т.і.) Література: [баз. 5, 10, доп. 3]. Завдання на СРС: Ознайомлення зі структурою силабусу з дисципліни бакалавра і магістра Література: [баз. 1,2, 10, доп. 2].	2
3	Практичне заняття 3. Методика підготовки та проведення лекції у вищій школі Література: [баз. 1, 2, 5, 10, доп. 3, 4, 5]. Завдання на СРС: Ознайомлення з особливостями лекції у вищій школі [баз. 1, 2, 5, 10, доп. 3, 4, 5].	2
4	Практичне заняття 4. Методика проведення практичних занять Література: [баз. 2, 4, 5, 10, доп. 1]. Завдання на СРС: Ознайомлення з особливостями практичного заняття вищій школі Література: [баз. 2, 5, 10, доп. 4, 2].	2
5	Практичне заняття 5. Методика проведення семінарських занять Література: [баз. 1, 2, 5, 10, доп. 2, 4, 5]. Завдання на СРС: Ознайомлення з особливостями семінарського заняття вищій школі Література: [баз. 1, 2, 5, 10, доп. 2, 4, 5].	2
6	Практичне заняття 6. Методика проведення лабораторних занять у вищій	2

	школі. Література: [баз. 5, 10, доп. 2, 8]. Завдання на СРС: Ознайомлення з особливостями лабораторних занять у вищій школі Література: [баз. 5, 8, 10, доп. 2, 8].	
7	Практичне заняття 7. Методика організації педагогічного контролю студентів у вищій школі Література: [баз. 5, 10, доп. 2]. Завдання на СРС: Ознайомлення з особливостями форм педагогічного контролю студентів у вищій школі Література: [баз. 5, 10, доп. 2].	2
8	Залік	2
	Всього	16

Лабораторні заняття

Лабораторні заняття з освітнього компонента «Основи викладання» не передбачені робочим навчальним планом.

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота займає 69 % часу вивчення освітнього компонента, включаючи і підготовку до заліку. Головне завдання самостійної роботи магістрів – це опанування знань, що не увійшли у перелік лекційних питань шляхом особистого пошуку інформації, формування активного інтересу до творчого підходу у навчальній роботі. У процесі самостійної роботи в рамках освітнього компоненту магістр повинен навчатися аналізувати сучасні джерела, навчальну літературу.

№ з/п	Назва теми, що виноситься на самостійне опрацювання	Кількість годин СРС
1	2	3
1	Тема 1. Вступ. Предмет, завдання, основні категорії та актуальні проблеми методики викладання у вищій школі. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Література: Характеристика основних категорій вищої школи [осн. 1, 4, 5, 6, 9, дод. 1, 3, 5 7].	6
2	Тема 2. Удосконалення змісту навчальних дисциплін в контексті методики їх викладання. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Література: Особливості компонентів змісту освіти в контексті методики їх викладання [осн. 1, 3, 9, дод. 1, 5].	6
3	Тема 3. Методика підготовки та проведення лекції у вищій школі. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Література: Ораторські вміння, що допомагають викладачу забезпечити ефективність лекції. [осн. 1, 3, 9, дод. 1, 3].	6

№ з/п	Назва теми, що виноситься на самостійне опрацювання	Кількість годин СРС
	Завдання на СРС: Ознайомлення з особливостями лекції у вищій школі [баз. 1, 2, 5, 9, доп. 3, 4, 5].	
4	Тема 4. Методика проведення практичних і семінарських занять у вищій школі. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Література: Характеристика різноманітних форм завдань для практичного заняття. [осн. 1, 3, 9, 10, дод. 1, 3, 5, 7]. Завдання на СРС: Ознайомлення з особливостями практичного заняття вищій школі Література: [баз. 2, 5, доп. 4, 2].	6
5	Тема 5. Методика розв'язання педагогічних ситуацій на практичних заняттях у вищій школі. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Особливості практичного заняття з проблемної ситуації. Література: [осн. 1, 3, 5, 9, дод. 1, 3, 5, 7].	6
6	Тема 6. Методика проведення лабораторних занять. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Особливості лабораторного заняття Література: [осн. 1, 8, 9, 10, дод. 1, 3, 5, 8].	6
7	Тема 7. Методика оцінювання знань, умінь і навичок (приймання іспитів і заліків). <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Особливості створення білету, тесту. Література: [осн. 1, 3, 9, дод. 1, 3, 7]. Завдання на СРС: Ознайомлення з особливостями форм педагогічного контролю студентів у вищій школі Література: [баз. 5, доп. 2].	6
8	Тема 8. Особливості організації курсового й дипломного проектування. Організація практик підготовки майбутніх фахівців. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Література: Організація стажування викладача [осн. 1, 3, 4, 5, 6, 9, дод. 1, 3, 5, 7].	6
9	Тема.9. Організація самостійної та індивідуальної роботи студентів у закладі вищої освіти. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Література: Особливості самостійної і індивідуальної роботи [осн. 1, 2, 3, 5, 7, 9, дод. 1, 3, 5, 7].	6
10	Тема.10. Методологічні основи активізації навчального процесу. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Література: Способи активізації пізнавальної діяльності [осн. 1, 3, 9, дод. 1, 3, 7].	6
11	Тема.11. Організація проблемного навчання. Дистанційна система освіти. Кредитно-модульна технологія навчання. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Особливості проблемного навчання. Література: [осн. 2, 3, 8, 9, дод. 1, 3, 7]. Завдання на СРС: Ознайомлення з особливостями кредитно-модульного контролю студентів у вищій школі Література:[баз.2, 4, 5, 9, доп. 2, 5].	6
12	Тема 12. Дидактичні основи управління навчально-творчою	6

№ з/п	Назва теми, що виноситься на самостійне опрацювання	Кількість годин СРС
	діяльністю. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Література: [осн. 2, 3, 9, дод. 1, 3, 7].	
13	Тема 13. Особливості діяльності викладача закладу вищої освіти . <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Література: [осн. 1, 3, 9, дод. 1, 3, 7].	6
14	Тема 14. Реалізація виховного потенціалу навчального процесу у закладі вищої освіти. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Література: [осн. 1, 3, 9, дод. 1, 3, 7].	6
15	Тема 15. Комунікативне забезпечення навчально-виховного процесу у вищій школі. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Література: [осн. 1, 3, 5, 9, дод. 1, 3, 5, 7]..	6
16	Тема 1.16. Самовиховання як шлях професійного самовдосконалення майбутнього фахівця. <u>Завдання на СРС:</u> Вивчення матеріалу лекції. Література: [осн. 1, 2, 3, 5, 9, дод. 1, 3, 5, 7].	4
17	Підготовка до модульної контрольної роботи	4
18	Підготовка до заліку	6
Всього		104

Політика та контроль

7. Політика освітнього компонента

Правила відвідування занять та поведінки на заняттях

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Магістри зобов'язані брати активну участь в навчальному процесі, не спізнюватися на заняття та не пропускати їх без поважної причини, не заважати викладачу проводити заняття, не відволікатися на дії, що не пов'язані з навчальним процесом.

Правила призначення заохочувальних та штрафних балів

Заохочувальні бали можуть нараховуватись викладачем виключно за виконання творчих робіт з освітнього компоненту.

Штрафні бали в рамках освітнього компонента можуть бути отримані за невчасне виконання або захист практичних робіт.

Політика дедлайнів та перескладань

У разі виникнення заборгованостей з освітнього компонента або будь-яких форс-мажорних обставин, магістри мають зв'язатися з викладачем по доступних (наданих викладачем) каналах зв'язку для розв'язання проблемних питань та узгодження алгоритму дій для відпрацювання.

Політика академічної доброчесності

Плагіат та інші форми недоброчесної роботи неприпустимі. До плагіату відноситься відсутність посилань при використанні друкованих та електронних матеріалів, цитат, думок інших авторів. Всі завдання, що розраховані на індивідуальне виконання, повинні бути виконані особисто студентом. Неприпустимі підказки та списування під час написання тестів, контролю, проведення занять; захист практичних робіт, здача екзамену за іншого студента; копіювання матеріалів, захищених системою авторського права, без дозволу автора роботи.

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>

Політика академічної поведінки і етики

Студенти мають бути толерантними, поважати думку оточуючих, заперечення формулювати в коректній формі, конструктивно підтримувати зворотний зв'язок на заняттях.

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Розподіл навчального часу за видами занять і завдань з освітнього компонента:

Семестр	Навчальний час		Розподіл навчальних годин					Контрольні заходи		
	Кредити	Акад. год.	Лекції	Практичні (семінарські)	Лаб. роб.	Інд зан.	СРС	МКР	РР	Семестровий контроль
1	5	150	30	16	-	-	104	1	—	залік

Рейтинг студента з освітнього компонента складається з балів, що він отримує за: виконання практичних робіт та МКР.

Семестровим контролем є залік.

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання

Система рейтингових балів та критерії оцінювання складається з балів за:

1. Виконання завдань на практичних заняттях.

Ваговий бал з практичної роботи складає 12 балів, передбачено 7 завдань.

Критерії оцінювання виконання лабораторного завдання

Повнота та ознаки виконання завдання	Бали
Завдання виконане в повній мірі	12
Незначні недоліки при виконанні завдання	11,5-10
Несвоєчасне виконання завдання та є недоліки	9,5-6
Неякісне з помилками, несвоєчасно виконання завдання	5-1,5
Невиконання завдання	0

2. Виконання завдань з МКР

Передбачено 2 години МКР, яка проводиться на передостанній лекції. Ваговий бал модульної контрольної робіт 16 балів: Завдання на МКР містить по 4 завдання, кожне завдання оцінюється по 4 бали.

Критерії оцінювання виконання завдання

Повнота та ознаки виконання завдання	Бали
Завдання виконане в повній мірі	4
Незначні недоліки при виконанні завдання	3,5
Виконання завдання неповністю або з багатьма недоліками	3-2
Неякісне виконання завдання з грубими помилками	1,5-1
Невиконання завдання	0

Таким чином рейтингова семестрова шкала з кредитного модуля складає:

$$R_c = 12 \cdot 6 + 7 + 4 \cdot 4 = 84 + 16 = 100 \text{ балів}$$

За результатами навчальної роботи за перші 7 тижнів «ідеальний студент» має набрати 40 балів. На першій атестації (8-й тиждень) студент отримує «атестовано», якщо його поточний рейтинг не менше 20 балів.

За результатами навчальної роботи за 13 тижнів навчання «ідеальний студент» має набрати 90 балів. На другій атестації (14-й тиждень) студент отримує «атестовано», якщо його поточний рейтинг не менше 40 балів.

Максимальна сума балів за дисципліну складає 100 балів. Для отримання допуску до заліку з освітнього компонента «Основи викладання» студенту потрібно здати всі практичні роботи з освітнього компонента і мати мінімальний рейтинг 24 бали. Студенти, які набрали $R_c = 60$ балів і більше за семестр можуть отримати залік автоматом за набраними балами. Студенти, які не набрали семестровий рейтинг 60 балів та мають мінімум 24 бали або студенти, які бажають підвищити бали з кредитного модуля, пишуть залікову письмову роботу. Картка для заліку містить 4 запитання. Ваговий бал кожного запитання оцінюється у 25 балів, яке оцінюється:

«відмінно», повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – $24 \div 25$ балів;

«дуже добре», відповідь з 1- 2 (не менше 85% потрібної інформації) – $20 \div 23$ балів;

«добре», достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації або незначні неточності) – $12 \div 19$ балів;

«задовільно», неповна відповідь (не менше 70% потрібної інформації та деякі помилки) – $6 \div 11$ балів;

«достатньо», неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації та деякі грубі помилки) – $1 \div 4$ балів;

«незадовільно», незадовільна відповідь – 0 балів.

Сума всіх отриманих рейтингових балів на заліку R з освітнього компонента складається таким чином:

$$R = 4 \cdot 25 = 100 \text{ балів}$$

Для отримання оцінки, сума всіх отриманих рейтингових балів R переводиться згідно з

таблицею:

Кількість балів	Оцінка
95...100	відмінно
85...94	дуже добре
75...84	добре
65...74	задовільно
60...64	достатньо
$RD < 60$	незадовільно
Не виконані умови допуску $R_c < 24$	не допущено

9. Додаткова інформація з освітнього компонента

Приблизний перелік запитань на модульну контрольну роботу

- 1 Що таке робочий навчальний план в університеті?
- 2 За якою структурою складається робочий навчальний план у закладі вищої освіти (університеті)?
- 3 Хто розробляє і затверджує у закладі вищої освіти (університеті)?
- 4 Як часто і для чого складається робочий навчальний план затверджує у закладі вищої освіти (університеті)?
- 5 Які основні структурні елементи навчального плану у закладі вищої освіти (університеті)?
- 6 Дайте визначення силабусу з освітнього компонента.
- 7 Яку структуру має силабус освітнього компонента?
- 8 Звідки беруться години для розробки рейтингової системи оцінювання (PCO) в силабус освітнього компонента?
- 9 Які вимоги до пропорції балів для оцінювання PCO заліку з освітнього компонента у силабусі?
- 10 Які вимоги до пропорції балів для оцінювання в PCO екзамену з освітнього компонента у силабусі?
- 11 Ким розробляється і затверджується силабус з освітнього компонента?
- 12 Яку структуру має білет з дисципліни на екзамені з освітнього компонента?
- 13 Яку структуру має картка для заліку з освітнього компонента?
- 14 Звідки беруть компетентності знання і вміння з освітнього компонента у силабус?
- 15 Ким розробляється та яке має призначення освітньо-професійна програма (ОПП) для рівня вищої освіти магістра за спеціальністю G 9 «Прикладна механіка»?
16. Що таке дидактичний проект ?
17. Дайте визначення лекції.
18. Поясніть, у чому полягають переваги і недоліки лекції у вищій школі.
19. Які види лекцій використовують у сучасному закладі вищої освіти? У чому полягають її дидактичні завдання.
20. Яким чином можна активізувати навчально-пізнавальну діяльність студентів на лекції?
21. Опишіть структуру традиційної тематичної лекції. Від яких чинників залежить структура лекції?
22. Опишіть методику і техніку читання лекції.
23. Які етапи включає дидактичний проект лекції у вищій школі? Охарактеризуйте їх.
- 24 Дайте визначення практичному заняттю.
25. Охарактеризуйте структуру практичного заняття.

Приблизний перелік запитань для заліку з освітнього компонента «Основи викладання»

1. Ким розробляється і затверджується силабус з освітнього компонента?
2. Яку структуру має білет з дисципліни на екзамені з освітнього компонента?
3. Яку структуру має картка для заліку з освітнього компонента?
4. Звідки беруть компетентності знання і вміння з освітнього компонента у силабус?

5. Ким розробляються та яке має призначення освітньо-професійна програма (ОПП) для рівня вищої освіти магістра за спеціальністю G 9 «Прикладна механіка»?
6. Що таке дидактичний проект ?
7. Дайте визначення лекції.
8. Поясніть, у чому полягають переваги і недоліки лекції у вищій школі.
9. Які види лекцій використовують у сучасному закладі вищої освіти? У чому полягають її дидактичні завдання.
10. Яким чином можна активізувати навчально-пізнавальну діяльність студентів на лекції?
11. Опишіть структуру традиційної тематичної лекції. Від яких чинників залежить структура лекції?
12. Опишіть методику і техніку читання лекції.
13. Які етапи включає дидактичний проект лекції у вищій школі? Охарактеризуйте їх.
14. Дайте визначення практичному заняттю.
15. Охарактеризуйте структуру практичного заняття.
16. Дайте визначення індивідуальному заняттю.
17. Дайте визначення консультації.
18. Дайте визначення семінарського заняття.
19. Яка мета проведення семінару в активній формі?
20. Який порядок підготовки і проведення семінарів в активній формі?
21. Дайте визначення лабораторній роботі?
22. Дайте характеристику класифікації лабораторних робіт.
23. Опишіть організацію виконання лабораторних завдань.
24. Які види контролю використовують у навчальному процесі в вищій школі? Дайте їм характеристику.
25. Дайте характеристику організації заліку у вищій школі?
26. Дайте характеристику організації екзамену у вищій школі?
27. Які загальні критерії оцінювання знань студентів на екзамені?
28. Охарактеризуйте структуру заняття з проведення консультації з освітнього компонента у вищій школі?

Робочу програму освітнього компонента(силабус):

Складено доц., к.п.н., доц. Казак І.О.

Ухвалено кафедрою ХПСМ (протокол № 17 від 04.06.2025)

Погоджено Методичною комісією інженерно-хімічного факультету

(протокол № 11 від 27.06.2025)